

РЕШЕНИЕ

№ 7815

гр. София, 25.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в публично заседание на 29.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **10291** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на А. В. Т. срещу Заповед № РВЕ25-РД55-25/17.09.2025г. на кмета на Район „В.“-СО, с която на основание чл.46, ал.1, т.1 и т.12 ЗМСМА вр. чл.7, ал.3 и ал.4 и чл.9 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места /наредбата/ е отказано изплащането на компенсации за периода 1 юли – 31 август през учебната 2024/2025 година по искане, подадено в ИСОДЗ на 29.08.2025г. към Заявление вх.№ РВЕ25-КМ01-14/05.03.2025г. от жалбоподателя, в качеството му на законен представител на Д. А. Т..

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорената заповед като незаконосъобразна. Посочва, че е подал заявление за плащане чрез ИСОДЗ на 29.08.2025г. Към заявлението прикачил всички необходими документи – подписан договор с частната детска градина и документи за извършени плащания по него за м.юли и м.август 2025г. Впоследствие получил оспорената заповед за отказ поради непредставяне на изискуемите документи. Причината за непоявата на документите в системата бил възникнал технически проблем в ИСОДЗ, за който не бил уведомен своевременно. Това довело до пропускане на кореспонденцията за изискване на документи, въпреки че те реално били прикачени към заявлението или своевременно подадени. Незаконосъобразността на оспорената заповед намира, че се проявява в неотчитане на възникналия технически проблем, както и поради нарушаване на принципа за равенство и достъп до информация, регламентиран в

чл.8 АПК, тъй като веднъж прикачени документите в системата те не са видими за кандидатстващия за компенсиране родител. Отговорността за надеждността на системата посочва, че е на административния орган, а не на родителите. Липсата на достъп за подателя до прикачените документи намира, че ограничава правото на защита, тъй като системата не позволява проверка и доказване на твърдението, че документите вече са прикачени.

Въз основа на изложеното жалбоподателят моли за отмяната на оспорения акт и връщане на преписката за ново произнасяне от административния орган, както и присъждане на направените разноски. В съдебно заседание поддържа така направеното искане лично.

Ответникът по оспорването, чрез юрк.К., моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Поддържа, че системата автоматично известява регистрираните профили по електронна поща и в случая не последвало предоставяне на поисканите документи. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт по см. на чл.21, ал.1 АПК – изрично волеизявление на административен орган, с което непосредствено се засягат права и законни интереси на жалбоподателя, от лице, което е адресат на акта, в преклузивния 14-дневен срок за оспорване, с оглед обстоятелството, че заповедта е връчена по електронен път на 17.09.2025г., а жалбата срещу нея е подадена на 23.09.2025г.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е подал Заявление вх.№ РВЕ25-КМ01-14/05.03.2025г. за компенсиране на разходи по посочената по-горе наредба. Не се спори, че заявлението за компенсиране на разходи за отглеждане, възпитание и обучение е одобрено.

В съответствие с изискванията на наредбата жалбоподателят, на 29.08.2025г. е подал искане за изплащане на компенсации за м.юли и м.август 2025г. чрез Информационната система за обслужване на детските заведения, подготвителните групи и първи клас в училищата /ИСОДЗ/ за детето Д. А. Т.. Към искането, видно от разпечатката от ИСОДЗ, приложена на л.14 и л.25 по делото, са прикачени файлове с наименования „договор за обучение ЧДГ „Р.““, „invoices_5167.pdf“ и „invoices_5415.pdf“.

Видно отново от същата разпечатка, на 04.09.2025г. в системата е вписано указание до жалбоподателя, че следва да приложи копие от сключен договор с детската градина, който е подписан от всички страни, както и документи за платени такси за месеците юли и август.

На 17.09.2025г. в системата е вписан изричен отказ за изплащане на компенсации, поради това, че към искането не са приложени подписан договор и документи за извършени плащания за посочените месеци.

Видно от приложените от жалбоподателя доказателства – Фактура № [ЕГН]/01.07.2025г. и Фактура №п [ЕГН]/01.08.2025г., те удостоверяват извършено плащане от К. Й. М. в полза на ЧДГ „Росица“ ЕООД на суми в размер на 1035 лева, като във фактурите като основание за извършеното плащане е посочено „плащане по дог.ЧДГ 2025-155/09.06.2025г. за м.юли 2025г.“ и съответно за м.август 2025г. за ученика Д. А. Т..

По делото е представен Договор без номер от 09.06.2025г. за целодневно обучение на детето в

Частна детска градина „Р.“ срещу месечна такса от 1035 лева. В договора като насрещна страна е вписана К. Й. М. – родител. Освен, че е без номер, договорът не е подписан и подпечатан от представляващия дружеството ЧДГ „Росица“ ЕООД.

Съгласно разпоредбата на чл.119, ал.5 от Закона за здравето, държавата предоставя средства на родителите за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които: 1. не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, за които детето е кандидатствало, и 2. не е предложено от общината по местоживее на детето друго равностойно място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина. Според ал.8 на с.р. условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал.5 се определят с наредба на Министерския съвет.

Въз основа на последната разпоредба, с Постановление № 206/23.10.2023г. на Министерския съвет е приета Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр.90/27.10.2023г., в сила от деня на обнародването /§ 4 от Преходните и заключителните й разпоредби/.

Съгласно чл.3, ал.1 от наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите си, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, ако едновременно са изпълнени следните условия: 1. детето е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, по ред, определен от съответната община, и същото не е прието поради липса на свободни места; 2. детето не е записано в общинска детска ясла или в яслена група на общинска или държавна детска градина; 3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина поради липса на свободни места във всички общински детски ясли и общински детски градини в прилежащия район; 4. родителите не получават подпомагане от държавния бюджет с изключение на месечни помощи за отглеждане на дете по чл.7, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца или подпомагане за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение, по реда на тази наредба; 5. за отглеждане на детето не се ползва отпуск по чл.164, ал.1 от Кодекса на труда за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст.

Съгласно чл.4, ал.1 от наредбата на компенсиране със средства от държавния бюджет подлежат направените от родителите по чл.3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, според ал.2 на чл.4, са: 1. разходи за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група; 2. разходи за заплащане на възнаграждения по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица.

Родителите, които желаят да получат компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършените от тях разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, подават заявление по образец съгласно приложение № 1 в общината по настоящия адрес на детето /чл.7, ал.1 от наредбата/. Общината извършва проверка за наличието на условията на чл.3 към датата на подаване на заявлението и в 14-дневен срок уведомява родителите, които имат

право да получат компенсирание на разходите /ал.3 на с.р./. Когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице издава мотивиран отказ за компенсирание на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – чл.7, ал.4.

За изплащане на компенсации родителите по чл.7, ал.3 подават искане в общината по настоящия адрес на детето – чл.8, ал.1 от наредбата. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл.3, ал.1, т.4 и 5, както и предпочитания от него начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка. Към искането по ал.1 се прилагат документите по чл.5 или 6, удостоверяващи извършените от родителите разходи за периода, за който се иска компенсирание. Съгласно чл.8, ал.4 от наредбата, договорът за отглеждане, възпитание и обучение, както и копие от документите, удостоверяващи спазването на изискванията по чл.4, ал.3 за физическото лице, страна по договора, се прилагат само към първото искане за изплащане, а за следващите периоди - само ако са настъпили промени.

Според разписаното в чл.9 от наредбата, общината проверява дали са налице изискванията на чл.3, ал.1, т.1, 2 и 3, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл.3, ал.1, т.4 и 5 и на чл.5 и 6 и на допустимостта на разходите. Съгласно ал.2 на посочената разпоредба кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

От така посоченото следва извод, че производството по компенсирание на направените от родителите разходи за отглеждането, възпитанието и обучението на децата им, неприети в общинска ясла или яслена група на общинска детска градина, е уредено като двуфазно – в първата фаза въз основа на подадено заявление за компенсирание се извършва проверка дали родителите на неприетото дете отговарят на определени условия, които следва да са налице кумулативно, а във втората фаза въз основа на подаденото искане за изплащане на компенсации се извършва проверка дали разходите са допустими за компенсирание или не. Всяка фаза приключва с нарочен акт на кмета на общината или упълномощено от него длъжностно лице, подлежащ на обжалване по съдебен ред.

В случая оспорената заповед е издадена от кмета на Район „В.“-СО като правомощията за разглеждане и произнасяне по подаденото от оспорващия искане за изплащане на компенсации са му предоставени със Заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024г. на кмета на СО, служебно известна на съда, т.е. актът, предмет на оспорване, е издаден от компетентен административен орган. Обстоятелството, че в мотивите на акта е цитирана предходна заповед за делегиране на правомощия в тази насока, не променя така направения извод.

Спазено е изискването за форма на административния акт – заповедта е издадена в писмена форма и съдържа задължителните реквизити по чл.59, ал.2 АПК, в т.ч. са посочени фактически и правни основания за издаването ѝ.

При издаването ѝ обаче съдът намира, че са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които са съществени, тъй като са повлияли върху преценката на административния орган по приложението на материалния закон.

Както се посочи, производството по компенсирание на направените от родителите разходи за отглеждане на детето им в яслена група или някоя от групите в общинските и държавните детски градини, е двуфазно като оспорената заповед касае втората фаза на производството /която се повтаря регулярно/, а именно за изплащане на компенсации.

След като първата фаза /по заявлението за компенсирание/ е приключила, жалбоподателят по

силата на чл.8, ал.4 от наредбата не дължи представяне на договора за отглеждане, възпитание и обучение, доколкото не се твърди, че това е първо искане за плащане или че са настъпили промени в договора, приложен към заявлението за компенсиране от 05.03.2025г. Аргументи за противното не са изложени от административния орган в издадената от него заповед за отказ за изплащане на полагаемата сума за месечна компенсация.

Що се касае до платежните документи, удостоверяващи извършено плащане за м.юли и м.август 2025г., то видно от приложената от ответника извадка от ИСОДЗ, те са били приложени към искането като прикачени файлове в pdf формат. Ако не са били отворени от служителя, обработващ искането поради някаква причина или е бил налице технически проблем, препятстващ извършването на това действие, то това не може да бъде вменено в отговорност на жалбоподателя – както посочва и той самият, поддръжката и надеждността на системата са отговорност на администрацията. Затова, ако се твърди непредставяне на изискуемите документи, то трябва в писмения отказ за удовлетворяване на искането да бъде изрично посочено защо приложените под формата на файлове в pdf формат не удовлетворяват нормативните изисквания или че е налице технически проблем, поради който файловете не могат да бъдат отворени, но не и да се твърди, че такива липсват. Задължение на административния орган е при постановяване на отказ за издаване на административен акт или за извършване на административна услуга, да посочи точно и ясно конкретните причини за това, тъй като излагането на мотиви е гаранция за защита на правата на адресата на акта. Без посочването на причините, довели до постановяване на отказа адресатът на акта не би могъл да упражни правата си, тъй като няма да знае срещу какво да се защитава.

В този смисъл изложените в оспорения акт мотиви са непълни, като предвид липсата на конкретика в горния контекст, по същество е налице пълна липса на мотиви. Посоченото нарушение, както се посочи е съществено, тъй като при неизяснена фактическа обстановка решаващият орган е приел, че са налице материалноправните основания за отказ по искането на жалбоподателя, а липсата на мотиви е пречка да се провери дали това е така.

Ще следва предвид това оспореният отказ да бъде отменен и делото като преписка – върнато на административния орган за ново произнасяне като бъдат изложени мотиви дали се касае за първо искане по заявлението, дали се касае за настъпили промени в договора за обучение, в който случай представянето на договора е задължително, по арг. от чл.8, ал.4 от наредбата, поради каква причина не са отворени прикачените файлове към искането, подадено на 29.08.2025г. и съответно били ли са налице основания за даване на указания на жалбоподателя за повторно представяне на дължимите документи.

При този изход на делото на жалбоподателката се следват разноски. Такива са доказани в размер на 10 лева за внесена държавна такса по оспорването.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на А. В. Т. Заповед № РВЕ25-РД55-25/17.09.2025г. на кмета на Район „В.“-СО.

ИЗПРАЩА делото като преписка на ответника за ново произнасяне по подаденото от оспорващия искане от 29.08.2025г. за изплащане на компенсации за периода 1 юли – 31 август през учебната 2024/2025 година към Заявление вх.№ РВЕ25-КМ01-14/05.03.2025г., подадено от жалбоподателя, в качеството му на законен представител на Д. А. Т., в 14-

дневен срок от влизане в сила на решението, при съобразяване на дадените в мотивите му указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на А. В. Т. сумата в размер на 10 /десет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: